

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 14/2020

5.5.2020

KIPA 2 -HANKE ETENEE YHTEISTYÖSSÄ SEURAKUNTIEN KANSSA

Seurakuntien työntekijät ovat aktiivisesti mukana Kirkkohallituksen viime lokakuussa käynnistämässä talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien kehittämishankkeessa (Kipa 2 -hanke). Yli sata kirkon työntekijää on kertonut näkemyksiään talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseista ja käytetyistä järjestelmistä sekä kehittämistarpeista. Eri kokoisten seurakuntien ja Kirkon palvelukeskuksen työntekijöiden haastatteluilla halutaan varmistaa, että kehittämistarpeet ja näkemykset tulevat kattavasti ja monipuolisesti selvitettyä.

Hankkeessa analysoidaan sekä Kirkon palvelukeskuksen (Kipan) että seurakuntien talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja. Lisäksi selvitetään, minkälaisia talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmiä ja palveluja markkinoilla on. Tavoitteena on löytää eri vaihtoehtoja, miten kirkon talous- ja henkilöstöhallinto hoidetaan tulevaisuudessa tehokkaasti.

Kipa 2- hankkeen lähtökohtana ovat olleet mm. kirkolliskokouksen vuonna 2018 teettämä KPMG:n Selvitys kirkon tietohallinnon organisaatiosta, hankkeista ja kustannuksista (ICT-selvitys) sekä talousvaliokunnan mietinnöt. Lisäksi seurakuntien hallinto- ja talousjohtajat ovat olleet yhteydessä Kirkkohallitukseen talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen kehittämiseksi.

Hankkeen loppuraportin toimenpidesuositukset tulevat kirkolliskokouksen käsittelyyn Kirkon keskusrahaston vuoden 2021 talousarvion käsittelyn yhteydessä. Mikäli kirkolliskokous päättää suositusten edistämisestä, voidaan tarvittavat toimenpiteet ja järjestelmien kilpailutukset aloittaa marraskuussa 2020.

Laaja selvityshanke

KPMG:n ICT-selvityksessä esitettiin Kipan toiminnan osalta vaihtoehtoiset toimintamallit, jotka huomioidaan Kipa 2 -hankkeen selvityksessä: 1) Kipasta tehdään talous- ja henkilöstöhallinnon yhteisten alustojen ja niihin liittyvien tukipalvelujen tarjoaja. Varsinainen henkilöstö- ja taloushallinnon operatiivinen toiminta tehdään seurakunnissa. 2) Kipan nykyistä toimintamallia kehitetään ja seurakunnista siirretään Kipan vastuulle enemmän tekemistä niin, että päällekkäinen työ saadaan vähenemään seurakunnissa siirtymällä tehokkaampaan palvelukeskuksmallin käyttöön. 3) Henkilöstö- ja taloushallinnon palvelut kilpailutetaan kokonaispalveluna.

Toiminnanohjausjärjestelmien osalta selvitetään mahdollisuudet yhteneväiseen tietojärjestelmäarkkitehtuuriin. Selvityksessä keskitytään myös käyttöoikeushallintajärjestelmän (IDM) kehittämiseen.

Kipa 2 -hankkeessa selvittävät osa-alueet ovat henkilöstöhallinto, toiminnanohjaus ja taloushallinto sekä teknologia ja tietohallinnon prosessit. Henkilöstöhallinnon osa-alue sisältää palkanlaskennan, HR-

toiminnallisuudet, palvelussuhderekisterin ja palvelussuhteiden hallinnan sekä arkistoinnin. Toiminnanohjaus ja taloushallinnon osa-alue sisältää toiminnanohjaus- ja varausjärjestelmät, kirjanpidon ja käyttöomaisuuden, matka- ja kululaskut, maksuliikenteen, osto- ja myyntilaskutuksen, hankintajärjestelmät, toimintojen automatisoinnin, arkistoinnin ja taloussuunnittelun. Teknologia ja tietohallinnon prosessien osa-alue sisältää käyttäjätunnus- ja käyttöoikeushallinnan ja palvelussuhdekohtaisesta käyttäjätunnuksesta luopumisen. Lisäksi selvitetään, minkälaisia talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmiä ja palveluja markkinoilla on.

Hankeen loppuraportin tavoitteena on tuottaa esitys kokonaisuuden kehittämisestä, organisoinnista sekä kustannuksista. Tehtävät toimenpidesuositukset tulevat kirkolliskokouksen käsittelyyn Kirkon keskusrahaston vuoden 2021 talousarvion käsittelyn yhteydessä. Mikäli kirkolliskokous päättää suositusten edistämisestä, voidaan tarvittavat toimenpiteet ja järjestelmien kilpailutukset aloittaa marraskuussa 2020.

Yli sata haastateltavaa

Kipa 2 -hankkeen selvitykset tehdään pääasiassa haastattelujen avulla. Henkilöstöhallinnon sekä toiminnanohjaus ja taloushallinnon nykytila-analyyseissä haastateltiin pienten (alle 10 000 jäsentä), keskisuuren (10 000–30 000 jäsentä) ja isojen (yli 30 000 jäsentä) seurakuntatalouksien työntekijöitä sekä Kirkon palvelukeskuksen ja Kirkkohallituksen työntekijöitä. Yhteensä haastateltavia oli 102 henkilöä.

Haastattelujen perusteella kirkon talous- ja henkilöstöhallinnon toiminnan järjestämiseen toivotaan selkeitä yhtenäisiä prosesseja ja toimintamalleja. Seurakunnat ovat itsenäisiä toimijoita, joissa samoja asioita tehdään eri tavoilla. Erilaiset toimintatavat aiheuttavat sekä seurakunnissa että Kirkon palvelukeskuksessa ylimääräisiä työvaiheita ja sitä kautta toiminnan tehottomuutta.

Haastatteluissa toivottiin seurakunnissa tehtävien talous- ja henkilöstöhallinnon työkokonaisuuksien vastuiden uudelleen tarkastelua. Vastaukset erosivat seurakuntatalouksien koon mukaan. Pääsääntöisesti pienet seurakuntataloudet olivat valmiita siirtämään talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäviään nykyistä enemmän Kipalle. Etenkin poikkeustilanteissa kuten sairaustapausten sattuessa, loma-aikana tai muissa yllättävissä tilanteissa Kipan koettiin tuovan turvaa asioiden hoitamiseen.

Isojen seurakuntatalouksien haastateltavat puolestaan kokivat, että Kipa voisi toimia enemmän järjestelmien tarjoajana, ja talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäviä voitaisiin siirtää takaisin seurakuntatalouksiin, jossa on henkilöstöä tehtävien hoitamiseen. Nykyinen vastuunjakomalli ei anna kovin paljon mahdollisuuksia erilaisiin vaihtoehtoihin ja näiltä osin palvelukeskusmallin mukaista toimintaa pidettiin jäykkänä.

Järjestelmien käytettävyys nousi esiin haastatteluissa

Henkilöstöhallinnon järjestelmät koettiin hankaliksi. Samat tiedot joudutaan syöttämään useaan kertaan toisistaan erillisiin järjestelmiin, eivätkä järjestelmien toiminnallisuudet ohjaa käyttäjää riittävästi.

Lisäksi erityisesti henkilöstöhallinnon tehtävien tekemisessä seurakuntien työntekijät tuskastuvat, kun prosesseja ei voi tehdä itse loppuun saakka, vaan joutuu odottamaan Kipan toimenpiteitä. Haastatteluissa nousi usein esille tarve yhtenäisestä henkilöstöhallinnon järjestelmästä, jossa koko palvelussuhteen elinkaari olisi yhtenäisesti hallittavissa.

Monet haastatellut pitivät SAP:ia ja erityisesti sen mm. matka- ja kululaskujärjestelmää kankeana. Taloushallinnon prosesseissa on manuaalisia toimintoja, joihin toivottiin automaatiolla helpotusta.

Taloushallinnon raporttien ottaminen oli myös haastateltavien mielestä työlästä ja raporttien muokkaaminen vaati paljon manuaalista työtä.

Järjestelmien käyttöliittymiä haluttaisiin helpommiksi ja enemmän käyttäjää ohjaaviksi. Nyt seurakuntien työntekijät joutuvat turvautumaan liikaa ohjeisiin sekä muistinvaraiseen tietoon. Haasteltavat halusivat Kipalta enemmän teknistä tukea ja koulutusta järjestelmien uusista ominaisuuksista sekä parhaista käytännöistä. Kipan asiakaspalvelusta saa apua, mutta useat toivoivat chat-palveluita ja nopeampia, suurempia yhteydenottoکانavia.

Kirkon talous- ja henkilöstöhallinnon kehittäminen

Talous- ja henkilöstöhallinnon toiminnan järjestämisen osalta haastatteluissa nousi esille kehitysehdotuksia, joista merkittävimmät ehdotukset liittyivät seurakuntien ja Kipan vastuun tarkasteluun, järjestelmien kehittämiseen, asiakaspalveluun sekä yhtenäisten toimintamallien ja prosessien kehittämiseen.

Seurakuntatalouksien haastateltavat kokivat Kipan kehittyneen käyttöönottovuosista huomattavasti. Järjestelmiin on tehty parannuksia ja palvelukeskus on oppinut tuntemaan paremmin seurakuntakenttää ja asiakkaitaan. Palvelun laatu on parantunut. Seurakunnat haluavat olla mukana kehittämistyössä, mutta kehittämisprosessit kaipaavat selkeyttämistä.

Haastattelujen tarkemmat tulokset julkaistaan loppuraportin yhteydessä. Nykytila-analyysissä hyödynnetään myös aikaisempia selvityksiä ja palvelukeskusta koskevaa palvelutuotannon aineistoa. Haastattelujen ja analyysin tekemisessä käytetään konsultointipalveluita ja yhteistyökumppanina toimii Silver Planet Oy.

Markkinakartoitus toukokuussa

Nykytila-analyysi antaa taustatietoa toukokuussa tehtävää talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmiä ja palveluja koskevaa markkinakartoitusta varten. Markkinakartoituksen tavoitteena on löytää realistisia ratkaisuja talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmien ja palvelujen kehittämiseen sekä saada taustoitusta tulevaan kilpailutukseen.

Julkisten hankintojen ilmoituskanavaan Hilmaan on julkaistu maaliskuussa ennakoilmoitus, jonka mukaan järjestelmien ja palvelujen toimittajat voivat ilmoittautua markkinakartoitukseen mukaan. Markkinakartoitus tehdään ensisijaisesti kirjallisen materiaalin perusteella ja toissijaisesti toimittajakohtaisen esittelytilaisuuden perusteella.

Kirkon keskusrahasto valitsee ilmoittautuneiden joukosta kartoitustarpeita palvelevan määrän erityyppisiä alan toimijoita esittelytilaisuuteen. Toimittajakohtaisen esittelytilaisuuden kesto on 30 min – 2 tuntia riippuen palveluvalikoiman laajuudesta. Tilaisuudet toteutetaan nettineuvotteluin ja tilaisuuksissa voi esittää kysymyksiä toimittajille.

Kirkkohallituksen asiantuntijat vastaavat tilaisuuksien järjestämisestä. Kipa 2 -hankkeen ohjausryhmän, henkilöstöhallinnon työryhmän sekä toiminnanohjaus ja taloushallinnon työryhmän jäsenet voivat osallistua toimittajakohtaisiin esittelytilaisuuksiin. Taloushallinnon tilaisuudet järjestetään 11.5.2020–13.5.2020 ja henkilöstöhallinnon 18.5.2020–20.5.2020.

Teknologia ja tietohallinnon prosessien selvitys käynnissä

Teknologia ja tietohallinnon prosessien osalta selvityksen painopistealueena on identiteettienhallintajärjestelmän kehittäminen. Nykyiset käyttöoikeuksien myöntämiseen liittyvät prosessit

sekä järjestelmä ovat usein yhtenä syynä siihen, että esimerkiksi talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmiin ei saada riittävän jouheasti asetettua tarvittavia oikeuksia työtehtävien hoitamiseen. Nykyinen identiteetinhallintajärjestelmä, jolla käyttöoikeuksia annetaan kirkon järjestelmiin, on teknologiltaan vanhentunut, eikä tue mm. pilviteknologioiden käyttöönottoa.

Selvityksessä kartoitetaan myös IT-alueiden tietohallintoon liittyvien prosessien nykytila sekä työsuhteellisista käyttäjätunnuksista henkilökohtaisiin käyttäjätunnuksiin siirtymisen edellytykset ja merkittävimmät ongelmat.

Selvityksen tekemiseksi haastatellaan IT-alueiden asiantuntijoita sekä kerätään muuta taustamateriaalia. Selvitysvaiheen yhteistyökumppanina toimii Sofigate Oy. Toimenpide-ehdotukset esitellään hankkeen loppuraportissa.

Kipa 2 -hankkeen organisointi

Hankkeen ohjauksesta ja johtamisesta vastaa ohjausryhmä, johon on valittu Kipan asiakastyöryhmien puheenjohtajat sekä Kirkkohallituksen edustajia: taluspäällikkö Ingeborg Malm (Siuntion seurakuntayhtymä), henkilöstöpäällikkö Seppo Pitkäaho (Oulun seurakuntayhtymä), ohjausryhmän pj., talousjohtaja Antti Viita (Ilmajoen seurakunta), Kirkon keskusrahaston johtaja Leena Rantanen (Kirkkohallitus), Kirkon työmarkkinaosaston johtaja, Anna Kaarina Piepponen (Kirkkohallitus), johtaja Sami Savilaakso, (Kirkon palvelukeskus) ja tietohallintojohtaja Jukka Tamminen (Kirkkohallitus).

Tietojärjestelmäpäällikkö Jari Kähkölä (Kirkkohallitus) toimii hankepäällikkönä. Ohjausryhmän ja työryhmien sihteerinä sekä hankekoordinaattorina toimii hankeviestintäpäällikkö Minna Rissanen (Kirkkohallitus)

Eri osa-alueiden työryhmät edustavat erikokoisia seurakuntia ja niiden tehtävänä on tuoda seurakunnista substanssiosaamista sekä ohjata työtä tarkemmalla tasolla. Työryhmät katselmoivat varsinaisten projektien välituotokset ja lopputulokset.

Loppuraportti valmistuu elokuussa

Kipa 2 -hankkeen loppuraporttiin koostetaan yhteenveto kaikkien osa-alueiden selvityksistä sekä talous- ja henkilöstöhallinnon kehittämistä koskevat toimenpide-ehdotukset. Loppuraportti on valmis elokuussa, jotta toimenpide-ehdotukset voidaan ottaa huomioon Kirkon keskusrahaston vuoden 2021 talousarviossa ja vuosien 2021–2023 toiminta- ja taloussuunnitelmassa sekä siihen liittyvässä päätöksenteossa.

KIRKKOHALLITUS

Pekka Huokuna

Jukka Tamminen

ISSN 1797-0326